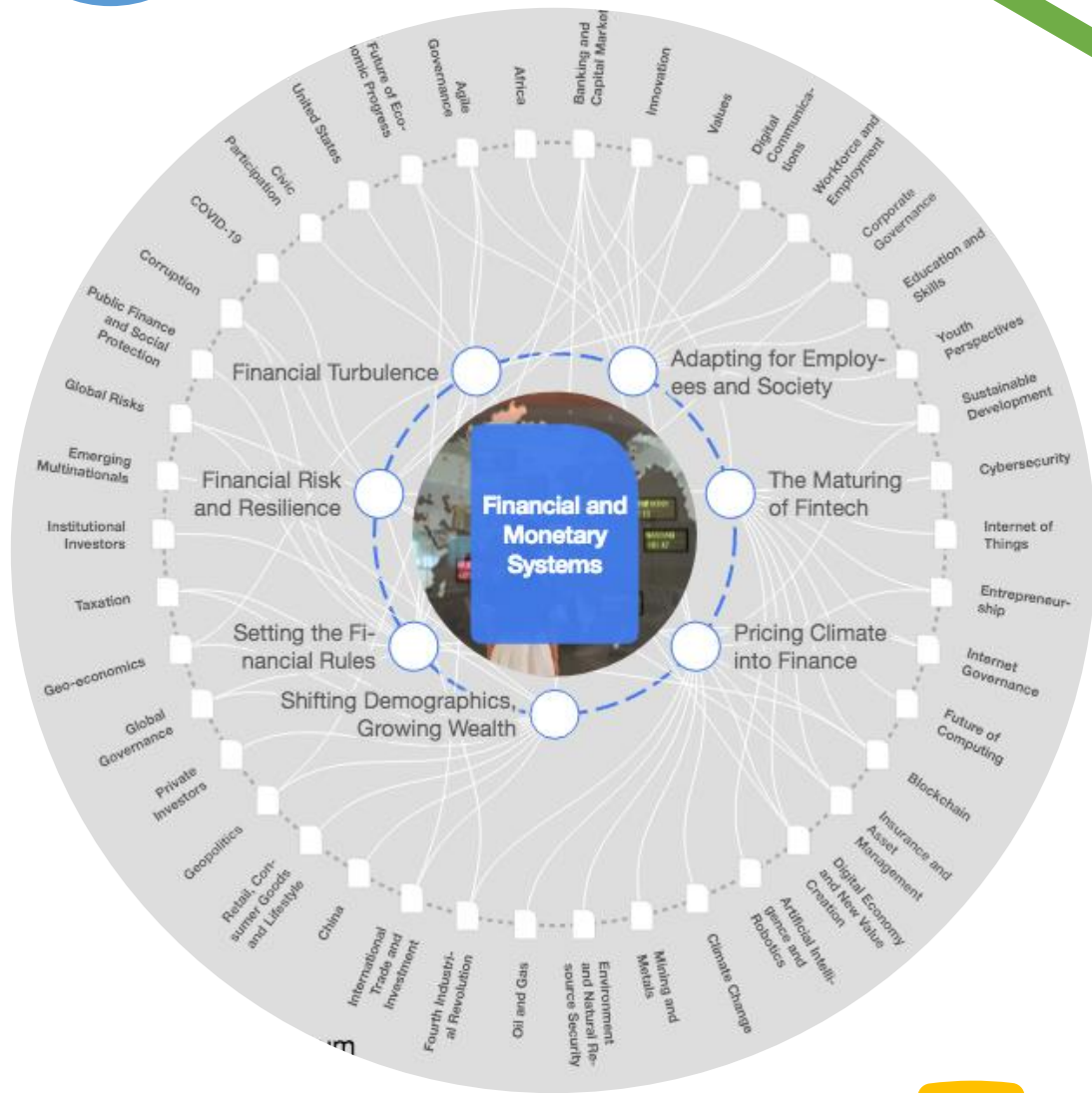

Finančné a menové systémy

Riadenie finančných a menových systémov je úzko spojené s geopolitickým manévrom a zvládaním globálneho rizika vo forme trhových zvrátov.

V dôsledku globálnej finančnej krízy pred viac ako desiatimi rokmi populistické hnutia spochybňovali menové inštitúcie, ako je euro, a kritici spochybňovali úsilie niektorých centrálnych bánk uskutočňovať programy na kvantitatívne uvoľňovanie dlhopisov.

Tvorcovia politiky, ktorí sa snažia zachovať pokoj v medzinárodných finančných vodách, čelia v súčasnosti znepokojivému novému súboru výziev týkajúcich sa šírenia COVID-19.

Prispôsobenie pre zamestnancov a spoločnosť

Finančné spoločnosti sa musia zmeniť, aby prilákali nových pracovníkov

Podľa údajov zverejnených spoločnosťou Coalition Development Ltd. sa veľkosť celkovej pracovnej sily v 12 najväčších svetových bankách v obchodovaní, predaji a výskume medzi rokmi 2010 a 2018 znížila o viac ako jednu pätinu.

Najviac prostriedkov finančné spoločnosti investovali do mobilných platieb a ďalších inovatívnych technológií.

To ich viedlo k hľadaniu talentu spôsobom, ktorý ich stavia do priamej konkurencie s rýchlo rastúcimi, dobre financovanými technologickými firmami.

Nie je jasné, koľko mladých ľudí sa teraz rozhoduje pre finančné služby v oblasti technológií.

V správe z roku 2015 založenej na prieskume mladých ľudí, ktorý uskutočnila výskumná firma Universum vo viac ako desiatich krajinách, sa uvádza, že bankovníctvo stále priťahuje študentov s menším záujmom o podnikanie a tvorivosťou, ako ich kolegovia, ktorí smerujú do technologického priemyslu.

Všeobecným prekvapením bolo keď spoločnosť Capital One pritiahla výkonného manažéra spoločnosti Google Dana Makoski do odvetvia finančných služieb, ktoré vnímali ako „technologickú vodu“ (Makoski sa následne presunul do skupiny Lloyds Banking Group).

Prispôsobenie pre zamestnancov a spoločnosť

Zatiaľ čo niektoré úlohy v oblasti bankových a finančných služieb sú nahradené prácou viac zameranou na technológie, iné zmiznú kvôli automatizácii.

Podľa Obchodného úradu pre finančný priemysel USA sa počet obchodníkov na newyorskej burze cenných papierov znížil iba ***v roku 2000 z 5 000 na zhruba 1 000.***

Spoločnosti sú zodpovedné za to, aby pomohli pracovníkom, ktorí čelia vysídleniu, rozvíjať nové zručnosti a spolupracovať s verejným sektorom s cieľom pomôcť vysídleným pracovníkom nájsť ďalšie možnosti.

Banky sú povinné presmerovať viac svojich ziskov na príčiny, ktoré sú všeobecne prospešné pre spoločnosť. Jedným zo spôsobov ako to dosiahnuť, je zamerať sa na faktory životného prostredia, sociálnych vecí a riadenia ESG (^{v roku 2018} Svetová banka spolupracovala s japonským vládnyim penzijným fondom s cieľom pomôcť integrovať ESG do portfólií s pevným výnosom).

Banky a iné firmy by okrem toho mali pomôcť rozšíriť finančné začlenenie prostredníctvom prostriedkov, ako sú služby založené na mobilných telefónoch, ktoré v súčasnosti prevažujú v Afrike, kde penetrácia retailového bankovníctva je stále na polovici globálneho priemeru rozvíjajúcich sa trhov (^{odhad McKinseyho}).

A existuje zodpovednosť za podporu globálnej finančnej gramotnosti iba jeden z troch dospelých na svete môže byť považovaný za finančne gramotného, podľa prieskumu Centra excelentnosti finančnej gramotnosti.

Zrenie Fintech

Veľké množstvo peňazí sa nalialo do finančných technológií, väčšina z toho v Číne

Došlo k explózii investícií do finančných technológií alebo do fintech, ktorých cieľom ***je digitalizácia a demokratizácia všetkého od platieb až po pôžičky.***

Podľa správy KPMG dosiahla globálna investícia do spoločností fintech iba v prvej polovici roku 2018 ***57,9 miliárd dolárov*** to zahŕňalo financovanie ***vo výške 14 miliárd dolárov*** pre čínsku platobnú spoločnosť Ant Financial.

Podľa správy sa investície distribuovali do celého sveta, pričom iba v Brazílii dosiahla iba jedna firma 1 miliardy dolárov. Správa zaznamenala štyri rôzne kolá rizikového kapitálu plus 100 miliónov dolárov v prvej polovici roku 2018 a miestne fintechy sa začali zameriavať na juhovýchodnú Áziu ako ďalší krok k rastu.

Kvantové výpočty, ktoré zahŕňajú manipuláciu s kvantovými bitmi, dokážu ukladať viac informácií ako štandardné počítačové bity, vzbudili v bankách (a iných spoločnosti) osobitný záujem kvôli potenciálu zhromažďovať informácie tisíckrát rýchlejšie ako tradičné výpočty.

Banky vrátane JP Morgan Chase, Barclays a Mizuho sa pripojili k IBM Q, kvantovému počítačovému systému predstavenému v roku 2017, ktorý možno potenciálne použiť na urýchlenie obchodovaniu a analýze rizika.

Zrenie Fintech

Značný záujem vyvolali aj technológie distribuovaných kníh, ako je blockchain.

Blockchain, ktorý môže poskytnúť komplexný záznam o transakciách, pri ktorých sú zaznamenané všetky zmeny, aby ho mohli vidieť všetci, je skúmaný bankami vrátane UBS, ktoré spolu s ostatnými inštitúciami založili globálnu obchodnú platformu založenú na blockchainoch s názvom Batavia.

Medzitým HSBC v roku 2018 oznámila, že spolu s ING Bank úspešne uskutočnila finančnú transakciu živého obchodu pomocou blockchainu spojeného s prepravou sójových bôbov z Argentíny do Malajzie.

Nakoniec, mnoho inštitúcií má záujem používať viac technológií na vytváranie platforiem, ktoré posilňujú zakaždým, keď čerpajú nových používateľov.

Medzi úspešné príklady platforiem patrí Stripe, platobná služba, ktorá poskytuje technológiu a infraštruktúru na predchádzanie podvodom.

Podnebie a financie

Dôsledky zmeny klímy tlačia finančné spoločnosti, aby boli aktívnejšie v súvislosti s súvisiacim rizikom

Bank of England ^{v roku 2018} uverejnila správu o pripravenosti finančných inštitúcií krajiny na vplyvy zmeny klímy.

Podľa správy len asi ***jedna z desiatich britských bánk*** zaujala dlhodobý komplexný prístup k finančným rizikám spojeným so zmenou podnebia zapojením na úrovni rady, verejnou podporou finančných zverejnení týkajúcich sa zmeny klímy a zvažovaním, ako na ***finančné portfóliá uplatňovať analýzu rizík súvisiacich s klímou***.

Medzitým 60% bánk zaujalo prístup reagujúci na mieru, ktoré sa týkajú finančného rizika z relatívne úzkeho a krátkodobého hľadiska.

Vo svojom úvode k správe guvernér Bank of England Mark Carney varoval, že akonáhle sa zmena klímy stane jasným a súčasným nebezpečenstvom pre finančnú stabilitu, ***už môže byť neskoro***.

Vyvíjaja sa čoraz viac nástrojov pre finančné spoločnosti, ktoré majú záujem o lepšie zúčtovanie rizík súvisiacich s klímou.

Projekt, ktorý uskutočnila Medziamerická rozvojová banka, PwC a Kalifornská univerzita v San Diegu, je zameraný na integráciu rizika zmeny klímy do kreditného bodovania klientov v oblasti podnikania v brazílskom regióne Bahia

Podnebie a financie

Ďalším rizikom súvisiacim s klimatickými problémami, ktorým čelia finančné inštitúcie, sú viazané aktíva na uhlie alebo ropné rezervy, ktoré môžu byť nevyužitú, pretože globálna ekonomika prechádza na využívanie energie priaznivejšie pre životné prostredie.

*Hodnota týchto uviaznutých aktív nemusí byť úplne zúčtovaná bankami, ktoré poskytujú pôžičky spoločnostiam na ťažbu, podľa štúdie uverejnenej v časopise Nature v roku 2015 by **viac ako 80% všetkých zásob uhlia malo zostať nevyužitých** v rokoch 2010 až 2050, keď bude existovať reálna šanca obmedziť globálne otepľovanie na maximálne 2 ° C.*

Podľa štúdie uverejnenej v časopise Nature Climate Change v roku 2018 by mohlo dôjsť k strate **až 4 biliónov dolárov** v globálnom bohatstve v dôsledku uviaznutých aktív.

Mimoriadne tvrdo by zasiahla krajiny vyvážajúce energiu, ako sú USA, Rusko a Kanada.

Poistovacie spoločnosti tiež čelia súvisiacim problémom v správe, ktorú v roku 2017 uverejnil londýnsky Lloyd's, sa uvádza, že zvýšené miery fyzického poškodenia životného prostredia, by mohlo urýchliť vyššiu mieru uviaznutia, čo by malo priamy vplyv na medzinárodné poistovacie trhy.

Zmena demografie, rastúce bohatstvo

Čoraz bohatší rozvojový svet spôsobuje zmeny v globálnom riadení a bankovníctve

Podľa údajov uverejnených Medzinárodným menovým fondom dosiahol svetový rozvíjajúci sa trh a rozvíjajúce sa ekonomiky do konca roku 2018 **viac ako 59% svetového HDP**, čo predstavuje **nárast z približne 36%** z roku 1988.

Vyspelé ekonomiky v rovnakom období podľa údajov prispeli k rastu globálneho HDP na približne **41% z celkových 64%**.

Podľa analýzy uverejnenej spoločnosťou HSBC v roku 2018 sa Čína snaží predbehnúť USA ako najväčšiu svetovú ekonomiku do roku 2030 a existuje množstvo príkladov ďalších rýchlo rastúcich rozvíjajúcich sa trhov. Päť najrýchlejšie rastúcich ekonomík v roku 2018 boli Dominika (**s ročným rastom HDP 8,8%**), India, Bhután, Anguilla a Etiópia.

S rozširujúcim sa rozvojovým hospodárstvom existujú dôsledky pre globálnu menovú politiku.

UBS uverejnila výskum v polovici roku 2018, pričom uviedla, že Čína sprísňovala menovú politiku viac ako rok, mala to pozitívny vplyv na spomalenie globálneho rastu s ktorým by pravdepodobne museli tvorcovia menovej politiky zápasit.

Čínsky rozvoj ázijskej banky pre infraštruktúru a novej rozvojovej banky medzitým položil otázky o budúcom význame Svetovej banky.

Zmena demografie, rastúce bohatstvo

Čína je v súčasnosti na druhom mieste na svete, pokiaľ ide o počet miliónov dolárov (za USA a pred Japonskom) a podľa správy uverejnenej v roku 2018 je tiež druhá, pokiaľ ide o jednotlivcov s veľmi vysokou čistou hodnotou.

Pokiaľ ide o strednú triedu tiež dominuje Čína. Medzi ľuďmi s bohatstvom „**stredného rozsahu**“ alebo s čistým majetkom v rozmedzí 10 000 až 100 000 dolárov predstavovala Čína takmer polovicu celkovej svetovej populácie.

Rastúca globálna stredná trieda poháňaná rozvíjajúcimi sa ekonomikami mení spôsob obchodovania a predaja tovaru.

Presúva tiež zameranie globálnych bánk.

V Číne začali pôsobiť desiatky zahraničných bánk v nádeji, že sa zapoja do najväčšieho spotrebiteľského a retailového bankového trhu na svete.

Udržiavajú tu však pomerne málo pobočiek a podliehajú významným finančným nariadeniam a kapitálovým kontrolám, ktoré obmedzujú ich schopnosť financovať svoje operácie zo zahraničia.

Stanovenie finančných pravidiel

Tvorcovia finančnej politiky čelia mnohým novým výzvam, vrátane krypto-aktív

Príchod nových zákonov a nariadení môže niekedy prospieť finančným spoločnostiam, zákon o daňových úľavách a pracovných miestach v USA, ktorý bol schválený v roku 2017, znamenal, že čistý príjem pre bankový sektor v USA sa v roku 2018 v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil o 12,1 miliárd dolárov, namiesto toho, aby sa zvýšil iba o 5,6 miliárd dolárov.

Iné nové pravidlá však kladú na banky značné požiadavky.

Všeobecné nariadenie Európskej únie o ochrane údajov, ktoré nadobudlo účinnosť v roku 2018, malo významný vplyv na banky vyžaduje, aby boli transparentné s klientmi o tom, aké osobné údaje zhromažďujú a prečo, a vymazať tieto údaje, keď sa klient presúva do inej banky.

Za akékoľvek porušenia čelia pokutám rovnajúcim sa až **4% ich globálneho príjmu**. Čím viac bánk sa snaží outsourcovať správu IT (ako prostriedok na zníženie nákladov), vystavuje to viac svojich klientskych údajov tretím stranám a zvyšuje to riziko porušenia GDPR.

Revidovaná smernica o platobných službách EÚ (PSD2) navyše vytvára nové konkurenčné výzvy tým, že umožňuje spoločnostiam, ktoré tradične neposkytujú finančné služby, aby tak urobili.

Stanovenie finančných pravidiel

Takzvané kryptokusy alebo digitálne meny, ako sú bitcoíny chránené kryptografiou, vyvolali špekulácie o ich životaschopnosti pre každodenné finančné transakcie (pričom tiež vyvolali špekulácie- cena bitcoínov klesla počas roku 2018 približne o 70%, po zvýšení o takmer 1 400% v roku 2017).

Rast záujmu o krypto-aktíva podnietil regulátory, aby sa bližšie zaoberali súvisiacim obchodovaním a financovaním.

Rada pre finančnú stabilitu v roku 2018 uviedla, že vzhľadom na rýchlosť, s akou sa trh vyvíjal, je potrebné „**ostrážité monitorovanie**“ krypto-aktív.

Niektorí regulátori zaujali flexibilný prístup

Švajčiarsko umožňuje startupom súvisiacim s kryptami vložiť do vkladov až 100 miliónov frankov skôr, ako požadujú bankovú licenciu. Pokiaľ ide o reguláciu jednotlivých bánk, Švajčiarsko je príkladom relatívne aktívneho regulátora (jeho sondy súviseli so všetkým, od údajnej korupcie FIFA po škandál v Petrobras).

V USA bolo cieľom regulačnej opravy Dodd-Franka po finančnej kríze posunúť sa od mikroprudenciálneho dohľadu nad jednotlivými bankami k makroprudenciálnemu prístupu zameranému na väčšiu stabilitu Trumpova administratíva sa odvtedy snaží zmierniť niektoré aspekty Dodd-Frank.

Finančné riziko a odolnosť

Banky a iné finančné spoločnosti prechádzajú novým svetom rizika

Dokument Panama Papers, súbor podrobných informácií o úsilí finančných a právnych firiem na celom svete pomôcť klientom vyhnúť sa daniam (a uľahčiť korupciu a fondy na pranie špinavých peňazí), bol zverejnený v roku 2015.

Nasledujúci rok bola konzultantom Oliverom Wyman uverejnená správa, že pred prepuknutím parlamentných výborov bolo predvolaných niekoľko bankárov, a že dozorné rady a vedenie sa čoraz viac zameriavajú na riziko reputácie.

Výskum tiež ukázal, že vplyv ceny akcií na zverejnenie porušenia sankcií by mohol byť **šesťkrát väčší ako skutočná pokuta**.

V roku 2017 nasledoval dokument Paradise Papers, druhý tok uniknutých dokumentov, tentoraz podrobne opisujúci použitie tajných investičných štruktúr na otvorenom mori.

Dalšie zvýšenie verejnej kontroly v sektore finančných služieb. Niektorí regulátori začali brať do úvahy riziko reputácie, keď vyvíjajú pravidlá a nariadenia pre banky.

Úrad pre finančné spravovanie Spojeného kráľovstva napríklad zaviedol režim vyšších manažérov a certifikácie, ktorý vyžaduje, aby firmy hodnotili čestnosť, integritu a povesť kandidáta na vyšší manažment.

Finančné riziko a odolnosť

Stále väčšie riziko finančnej stability súvisí s počítačovým rizikom.

Podľa dokumentu Medzinárodného menového fondu uverejneného v roku 2018 bolo **49 kybernetických útokov** nahlásených finančným orgánom Spojeného kráľovstva s pravdepodobne nedostatočným hlásením úspešných útokov v priebehu roka a konštatovalo sa, že **iba 7% z tisícok** výročných správ amerických firiem zahrnuli odkaz na počítačové riziko.

Podľa správy uverejnenej Medzinárodnou telekomunikačnou úniou v roku 2017 zvyšuje vzájomné prepojenie sietí používaných na prenos informácií, čo môže ohroziť kritickú infraštruktúru (*a dokonca aj základné ľudské práva*).

V reakcii na kybernetické a iné prostriedky finančnej trestnej činnosti sa vynaložilo úsilie na lepšiu koordináciu úsilia v oblasti globálneho boja proti finančným trestným činom a praniu špinavých peňazí.

Finančná akčná skupina pre boj proti praniu špinavých peňazí stanovuje globálne normy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a pravidelne uverejňuje zoznam krajín, o ktorých sa predpokladá, že nespolupracujú v medzinárodnom úsilí o potlačenie finančnej trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Regulačný systém CAMELS sa používa na hodnotenie bánk pôsobiacich v USA v aspektoch vrátane kapitálovej primeranosti a schopnosti riadenia skóre CAMELS banky sa nezverejňuje.

Finančné turbulencie

Geopolitický otras má vážny dopad na globálne finančné a menové systémy

Hneď ako voliči vo Veľkej Británii schválili odchod z Európskej únie, vážne začali špekulácie o výslednom vplyve na odvrátený britský priemysel finančných služieb, ***nehovoriac o globálnom finančnom systéme.***

Podľa prieskumu, ktorý v roku 2018 zverejnil Asociácia zahraničných bánk, predstavuje odvetvie finančných služieb približne **7% HDP Spojeného kráľovstva**, priamo zamestnáva viac ako 1 milión ľudí v krajine a prispieva významnou časťou celkových daňových príjmov.

Niektoré zahraničné banky pôsobiace v Spojenom kráľovstve, ktoré sa zúčastnili prieskumu, uviedli, že po voľbe v Brexite sa zmenšil miestny fond talentov a že dostávali menej žiadostí o prácu v krajine.

Jedna štvrtina bánk vykázala výdavky na prípravu Brexitu až 2,5 milióna GBP, aj keď nemali jasnú konečnú podobu rozdelenia.

Existujú aj finančné problémy súvisiace s obchodnou pozíciou Spojeného kráľovstva po Brexite, podľa parlamentného briefingu predstavovala obchod v EÚ v roku 2017 viac ako polovicu dovozu a 44% vývozu Veľkej Británie .

Finančné turbulencie

Nehľadiac na prípadný výsledok rozvodu medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ, nepokoj, ktorý už vyvolal, ukazuje, ako môže populizmus vychovávať spôsoby riadenia financií, podnikania, obchodu a peňažných systémov.

Úspešné populistické politické hnutia navyše spochybnili zachovanie eura v niekoľkých európskych krajinách. Podľa správy, ktorú zverejnila skupina CESifo ^{v roku 2017}, populistické strany zaútočili na spoločnú menu za destabilizáciu verejných financií svojej krajiny (väčšinou na severe) alebo za priamu hospodársku krízu (väčšinou na juhu).

V správe sa uvádza, že vo východnej Európe sa k moci dostali aj krajiny, ktoré v poslednom desaťročí zažili relatívny hospodársky pokrok, napríklad Maďarsko a Poľsko.

Medzitým v USA Donald Trump, ktorý **zvíťazil vo voľbách za populistu**, kritizoval členov politiky Federálneho rezervného systému, pretože zvýšili úrokové sadzby v snahe udržať hospodárstvo na vyrovnanej úrovni (**zvyšovanie sadzieb môže narušiť zisky akciového trhu**).

Trump tiež vyjadril želanie „**zvíťaziť**“ v obchode, najmä s Čínou.

Krajiny často hľadajú geoekonomické konkurenčné výhody založené na technológiách, pokiaľ ide napríklad o finančné technológie, Čína prebehla USA a má desať najinovatívnejších fintech spoločností podľa správy KPMG z roku 2018.